

Causeri ved grejften på Hagebro Kro 7. Maj 1999

Splitcanestænger, hvad er det ?

Splitcanestænger bygges af Tonkin-rør (en slags bambus dvs. et medlem af græsfamilien). De brugbare typer Tonkinrør bliver 10-15 meter høje og udmærker sig ved at være tykvæggede og have mange stærke fibre. De skoves ved 3-års alderen, hvorefter stokkene lagres i 3 til 10 år, før de er egnede til fiskestænger. Tonkinrørets vægge opsplittes, hølves i form og sammenlimes.

Den 1. splitcanestang blev bygget i 1847, så typen har 152-års fødselsdag i 1999. Hardy Brothers byggede deres første stænger i 1884. De var 6 kantede. Der blev senere forsøgt med et antal kanter fra 3 til 12, men først i 30'erne opstod i USA en værdig konkurrent: Den 5-kantede splitcanestang.

Der er senere udviklet andre konstruktioner: Glasfiberstængerne, som efterhånden blev næsten lige så gode (og væsentlig billigere); men først med udviklingen af de kulfiberarmerede stænger har man en stangkonstruktion, der er lettere, stærkere og kaster endnu bedre end en splitcanestang.

Hvordan bygger man Splitcanestænger ?

Fremstillingen omfatter:

- Hærdning i ovn efter punktering af bladfodsvæggene
- Opsplitning af bambusrør i grovsplitter
- Grovhøvling efterfulgt af finhøvling i nøjagtige hølveforme, så de 5 eller 6 stk. kantede splitter opnår den trekantede form og derved passer sammen
- Derefter sammenlimning af de trekantede splitter til en samlet klinge
- Så afpudsning og montering med samle-bøsninger, løberinge og håndtag.
- Til slut afsluttes med et antal lakeringer.

Forskellige størrelser splitcanestænger

I tidens løb har jeg bygget ca. 60 stænger i alle størrelser - lige fra en tunstang og ned til en ørredfluestang, som kun er 2 mm tyk i spidsen. (Den går også under navnet "Akvariestangen").

Splitcanestængerne, som stadig bygges, er enten 5- eller 6-kantede. De 6-kantede stænger er de mest almindelige.

Priserne starter ved 2.000 kr.

I dag kan man kun købe splitcanestænger i sportsforretninger til priser, der starter ved 2.000 kr.; så derfor fremstiller amatører antagelig flere stænger end de professionelle splitcanestangbyggere.

Lidt om splitcanestangbyggerne

Amatørstangbyggerne startede som aftenskole-deltagere i 1960 i Rødovre og Brøndbyøster med de gamle forme fra firmaet "Danish Splitcane Industry". Instruktørerne var Svend Sørensen og Kaj Packert. Fra 1962 fortsattes kun i Brøndbyøster - og fra 1976 fortsattes i Birkelundskolen i Albertslund, hvor aktiviteterne fortsat sker.

Den 2. oktober 1974 stiftedes SPLITCANE-klubben.

Den fortsatte - og består stadig - nu under navnet "Fluen 81". Der er således fremstillet SPLITCANE-stænger af amatører i København uafbrudt i 39 år. Jeg deltog fra 1963. I 1974 udgav jeg bogen SPLITCANESTÆNGER i 10 nummererede eksemplarer. Den var skrevet på mekanisk skrivemaskine. 2. udgave, 1. oplag udgav jeg i 1976 i 100 eksemplarer. Denne udgave blev fortrinsvis solgt til biblioteker. Den var skrevet på en elektrisk IBM- skrivemaskine, fotokopieret og sammenhæftet (hvilket jeg alt sammen takker min kone for). 2. udgave, 2. oplag, som blev udgivet i november 1997 (bl.a. på opfordring fra DGK), er et genoptryk af 2. udgave og omfatter 300 nummererede eksemplarer og 100 ikke nummererede eksemplarer. Forudbestillernes navne og hjembyer er vist bagest i bogen.

Bogen beskriver:

Materialet: Tonkinrør

Værktøjet: Herunder forme til høvling af splitter.

Forarbejdningen: Dimensioner, lagring, høvling af splitter, hølvefejl, og materialefejl, limning, afpudsning samt færdiggørelse ved montering, lakering m. v.

Oversigt og tegninger på 40 stænger:

18 spinnestænger, 20 fluestænger, 1 pirkestang og 1 tunstang.

Vedligeholdelse :

Opbevaring, reparation og vurdering af kvaliteten.

Anmeldelser

Sportsfiskeren, Vildmarksliv og Dania Flyrod's hjemmeside.

Priser

265,- (inkl. moms, ekskl. forsendelse 25,-)

Specialpris til medlemmer af Fluen 81 og DGK:

220,- (inkl. moms, ekskl. forsendelse 25,-)

Poul Buch Jensen Tlf. 46 49 80 44